

ALGUNES IDEES SOBRE L'ETAPA I LES TASQUES DE L'OPOSICIÓ D'ESQUERRA¹

Lev Trotski

28 de juliol de 1931

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Algunas ideas sobre la etapa y las tareas de la Oposición de Izquierda”, en, *Escritos*, tomo II 1930-31, volumen 2, Editorial Pluma, Bogotá, 1977, pp. 423-429.

1.- La marea revolucionària és ara innegable. En certs països els partits comunistes s'enforteixen. El flux elemental de forces fa a una banda els problemes estratègics i els posa en segon o tercer lloc. Els obrers s'inclinen vers els comunistes perquè els consideren el partit més intransigent. En el mateix sentit pressionen els èxits econòmics de l'URSS, reconeguts per un sector important de la premsa burgesa, la qual cosa els fa encara més convincents per als treballadors.

2.- Encara que sembla paradoxal a primera vista, aquesta situació política general colpeja no sols l'Oposició de Dreta sinó també la d'Esquerra. Això explica, en última instància, les capitulacions en Àustria, la manca de creixement en alguns països, l'afebliment de l'activitat, etcètera. Més enllà de qualsevol motiu local, específic i personal, hi ha una raó *general* d'aquesta situació: l'alça espontània, que encara no ha plantejat els problemes d'estratègia revolucionària, ni ha resolt totalment les contradiccions de la Comintern i de les seues seccions en aquesta nova etapa històrica. És evident que, en aquestes condicions, una fracció que no es redueix a nedar a favor del corrent sinó que estudia críticament la situació i planteja conscientment els problemes estratègics ha de retrocedir inevitablement, *durant un període determinat*; dins d'aquesta fracció es manifestaren sentiments d'impaciència que, en casos aïllats, assumiran la forma de la capitulació.

3.- En determinades situacions es pot triomfar també amb una mala política. En funció de l'aprofundiment de la crisi i la seua prolongació, amb la consegüent desintegració de la socialdemocràcia i la desmoralització dels governs, *no està*

¹ *Algunes idees sobre l'etapa i les tasques de l'Oposició d'Esquerra*. D'un butlletí intern de la Lliga Comunista de Nord-Amèrica, sense número ni data, de l'any 1931.

exclosa la possibilitat que triomfe el Partit Comunista Alemany, inclús amb la política de la direcció de Thaelmann. Però, lamentablement, només es tracta de què no està exclosa. No són moltes les possibilitats reals de què s'aconsegueisca aqueixa victòria. Per descomptat, si s'entaulen batalles, l'Oposició d'Esquerra hi prendrà part, i no serà un destacament molt nombrós però sí el més resolt. Crec que l'Oposició d'Esquerra hauria de redactar una declaració sobre el tema, *no pública* però sí oficial; per exemple dirigir una carta al Comitè Central del Partit Comunista Alemany en què s'afirme que, sense renunciar en un àpex a les seues posicions, l'Oposició d'Esquerra, en conjunt i cadascun dels seus militants, estan disposats a posar les seues forces a disposició del partit per a qualsevol missió o tasca que siga necessari complir. Una declaració d'aquest tipus, més enllà de les seues conseqüències immediates, seria de gran valor educatiu i rendiria beneficis en el futur.

4.- Un triomf en Alemanya tindria una importància internacional decisiva. Diguérem que no està exclosa la possibilitat, inclús amb la direcció actual. Però encara queda un llarg camí per recórrer fins a la victòria. També aquesta vegada la característica fonamental de la situació en Alemanya és la contradicció entre la profunditat de la situació revolucionària i la força del partit. Trotski s'ha referit a aquest tema en el seu fullet sobre les últimes eleccions al Reichstag [*El gir de la Internacional Comunista i la situació en Alemanya*]. Les contradiccions de la situació política analitzades en aquest fullet s'han aguditzat. El partit, que s'ha debilitat durant diversos anys per una ofensiva inoportuna, aplica una política essencialment defensiva i expectant. Es planteja una perspectiva molt real: la situació objectiva pot canviar a favor de la burgesia abans que l'alça semiespontània permeta al Partit Comunista llençar una ofensiva decisiva.

5.- A Espanya, es presenta la mateixa desproporció. Durant el desenvolupament de la revolució, en l'ascens favorable al proletariat, la Comintern deixa passar els mesos, posa al descobert la seua debilitat i la seua fallida, alimenta l'anarcosindicalisme, li dóna a la burgesia la possibilitat de consolidar-se, preparant-li així a la revolució una sortida no a l'estil rus sinó a l'estil alemany (1918-1919).

6.- Ara no estic molt assabentat del que ocorre en Xina, però també allí els errors evidents dels darrers anys (la ignorància de la situació real del país, la negació de les tasques democraticorevolucionàries, el desconeixement del proletariat, el traspàs del centre de gravetat a la guerra camperola) prepararen un desenllaç tràgic. Chiang Kai-shek comença destruint les llars dels camperols mentre les ciutats estan tranquil·les. En aquest cas la seua victòria amenaçaria els comunistes amb un extermini terrible i un nou afebliment de la revolució per un perllongat període.

7.- Evidentment, el desenvolupament econòmic de l'URSS està entrant en una fase crítica. El "quadro variat" de l'execució del pla quinquennal (segons l'expressió del mateix Stalin) implica el desequilibri de les proporcions també dins dels marcs formals del pla. No obstant, el nus de l'assumpte resideix en si s'aconsegueix, i en quina mesura, establir les proporcions necessàries entre els elements del pla i els processos econòmics espontanis i semiespontanis. Des del principi preveiem que les contradiccions i desproporcions que s'acumulaven (davant la falta d'una regulació constant i directa) irrompien en el tercer, el quart o el quint any. Ara ens apropem a aquesta etapa.

8.- D'acord amb les condicions objectives, hem entrat en una època de revolucions i de guerres revolucionàries. En aquestes condicions, l'Exèrcit Roig constitueix un factor històric d'enorme importància. En la balança de la història el pes de l'Exèrcit Roig és major que el del feixisme alemany i major encara que el del feixisme polonès. La situació general d'Europa justifica plenament l'ofensiva revolucionària; però açò planteja amb excepcional agudesesa el problema del pa, de la carn, dels cavalls, de l'avena i (després) de l'estat d'ànim dels camperols i també de la classe obrera. La planificació i la regulació discordants i burocràtiques menen, en un moment crític, a una situació en què l'economia, poderosa per les seues possibilitats intrínseques, és summament dèbil en la realitat.

En una política a llarg termini cal preveure també la pitjor variant, més encara tenint en compte que les condicions presents la fan força probable. Quina és? El proletariat alemany no pren el poder en la pròxima etapa. El Partit Comunista Espanyol no aconsegueix assumir a temps el seu paper de dirigent de la classe obrera. El capitalisme aconsegueix l'avantatge d'un respir i, a través del feixisme, de la "democràcia" o d'una manera combinada, supera la crisi. Per cert, la decadència del capitalisme és irreversible; però inclús la pacificació conjuntural de Xina pot donar base per a una operació en gran estil. De cap manera es pot excloure teòricament per endavant un nou ressorgiment industrial.

L'etapa que estem vivint es caracteritza pel fet que el capitalisme s'ha enfonsat inclús més profundament en el marasme de la crisi, mentre que la Unió Soviètica ha avançat en una proporció que creix constantment. El perill consisteix en el fet que en la pròxima etapa el món pot presentar un panorama *fins a cert punt oposat*. Més específicament: el capitalisme sortirà de la crisi i en la Unió Soviètica esclataran totes les contradiccions i desproporcions provocades per la pressió burocràtica, com ho ha revelat el darrer discurs de Stalin.

Naturalment, tots aquests plantejaments són hipotètics. Així com en la planificació econòmica cal tenir en compte les variants màximes i mínimes, en els pronòstics polítics cal prendre les millors i les pitjors variants. Hem analitzat la pitjor variant possible. La realitat es desenvoluparà en algun punt entre la millor i la pitjor de les variants, encara que podem témer que s'apropi més a la pitjor que no a la millor. ¿Què significa açò per al desenvolupament del comunisme? Un període de profundes crisis internes, de crítica, de verificació d'experiències passades, de discussió del passat. ¿Què ha fet efectivament l'Oposició d'Esquerra fins ara? Molt poc. Hi ha una gran quantitat de treballs crítics que ni el proletariat occidental, ni tan sols la seua avantguarda, ni l'avantguarda d'aquesta avantguarda, han assimilat ni comprovat amb la seua pròpia experiència. En diversos països han existit, durant anys, grups d'oposició que a vegades no han tingut res en comú amb el bolxevisme i només han fet que comprometre l'Oposició d'Esquerra simpatitzant amb ella. En la darrera etapa el nostre treball s'ha reduït en gran manera a porgar les files de l'Oposició d'elements accidentals, aliens i vertaderament perniciosos. Al mateix temps, nosaltres mateixos hem comès no pocs errors, la qual cosa constitueix el preu inevitable de l'aprenentatge. No hi ha gens sorprenent en el fet que els obrers no hagen acudit apressats a la crida dels grups de l'Oposició d'Esquerra dels distints països. L'actual marea revolucionària beneficia els obrers avançats i posa en segon pla els problemes estratègics. Com ja hem dit, tot açò explica per què l'Oposició d'Esquerra es troba en molts casos fora del corrent principal del moviment. Però cal explicar que aquesta situació és conjuntural. En diversos països, primer en Alemanya o a Espanya, es plantejaran amb excepcional urgència els problemes de l'estratègia revolucionària. Gran part d'allò que ha dit l'Oposició en el passat, que ara sembla oblidat (fins i tot per la pròpia Oposició) demà sortirà a la llum, adquirirà vida novament i resultarà una altra vegada summament pertinent.

Defensem idees i mètodes absolutament correctes amb mitjans inadequats, primitius. La Comintern defèn idees equivocades valent-se d'una tècnica "nord-americana". Però a la llarga és la idea correcta que triomfa.

D'ací es desprèn una altra conclusió. En aquesta etapa nostra força resideix en l'apreciació correcta, en la concepció marxista, en el pronòstic revolucionari encertat. Hem de presentar-li a l'avantguarda proletària aquestes qualitats principalment. Actuem en primer lloc com a *propagandistes*. Som massa dèbils per a pretendre respondre a totes les qüestions, intervenir en tots els conflictes específics, formular en totes bandes les consignes i respostes de l'Oposició d'Esquerra. La busca de tal universalitat, donades la nostra debilitat i la inexperiència de molts camarades, portarà sovint a conclusions precipitades, a consignes imprudents, a solucions equivocades. Si donem passos en fals *en els problemes específics* impedirem que els obrers aprecien les qualitats

fonamentals de l'Oposició d'Esquerra. De cap manera vull dir amb açò que hem de romandre marginats de la lluita real de la classe obrera. Res per l'estil. Els obrers avançats només poden comprovar els avantatges revolucionaris de l'Oposició d'Esquerra en l'experiència viva, però cal aprendre a seleccionar els problemes més vitals, candents i principistes, i combatre per ells sense dispersar-se en bagatel·les i detalls. Em sembla que aquest és el paper fonamental que ha d'exercir ara l'Oposició d'Esquerra.